

Tillsynsrapport

Diarienummer: 2020/BUN 0045

Förskolan Trollflöjten

Kyrkans förskola

Huvudman

Svenska kyrkan,
Tyresö församling

Rektor

Päivi Potila Homonnai

Tillsynen genomfördes

Oktober-december 2019

Tillsynen genomförd av

Maria Samrell

kvalitetscontroller

maria.samrell@tyreso.se

Barn- och utbildningsförvaltningen avgör om åtgärder behöver vidtas med anledning av tillsynen.

Tyresö / - 2020

Ulrika Månsson

tf. skolchef

ulrika.mansson@tyreso.se

Innehåll

	Sammanfattning förskolan Trollflöjten	2
1	Bakgrund	4
2	Syftet med tillsynen.....	4
3	Förskolans styrdokument.....	4
4	Definitioner.....	4
5	Metod	5
6	Senaste tillsyn och uppföljning	5
7	Utbildningens förutsättningar	5
8	Säkerhet, hälsa och måltid	9
9	Normer och värden.....	9
10	Omsorg, utveckling och lärande.....	11
11	Barns delaktighet och inflytande	16
12	Förskola och hem.....	17
13	Övergång och samverkan.....	19
14	Uppföljning, utvärdering och utveckling	19
15	Referenslista	24

Sammanfattning förskolan Trollflöjten

Delar i utbildningen som till stora delar håller god kvalitet

- Organisatoriska förutsättningar och rutiner.
- Förskolans arbete med normer och värden.
- Förskolans rutiner för hur kvalitetetsarbetet ska genomföras.
- Förskolans förebyggande och främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling.

Delar i utbildningen som behöver utvecklas

- Förskolans arbete med den pedagogiska miljön inomhus.
- Förskolans arbete med den pedagogiska miljön utomhus.
- Förskolans arbete med barns integritet.
- Förskolan behöver säkerställa att ett likvärdigt demokratiskt arbetssätt tillämpas i samtliga grupper.
- Förskolan behöver säkerställa att de konfessionella inslagen genomförs enligt bestämmelserna i skollagen.
- Förskolan behöver utveckla arbetet med digitala verktyg.
- Förskolan behöver utveckla delar i det systematiska kvalitetsarbetet så att analyser utgör grunden för det praktiska utvecklingsarbetet, samt att barnen får större möjligheter till delaktighet i kvalitetsarbetet och ökade möjligheter att reflektera över sitt eget lärande.

Brister i utbildningen som behöver åtgärdas

- Förskolan behöver informera vårdnadshavare om rutinerna för klagomål på lämpligt sätt (Skollagen 4 kap. 8 §).

1 Bakgrund

Kommunen har tillsynsansvar enligt skollagen 26 kap. 4 § för fristående förskolor vars huvudman kommunen har godkänt enligt skollagen 2 kap. 5 §.

2 Syftet med tillsynen

Syftet med tillsynen är att ge en nulägesbeskrivning av hur förskolan Trollflöjten arbetar för att uppnå målen för utbildningen och undervisningen utifrån de nationella mål och krav som anges i styrdokumentet.

3 Förskolans styrdokument

3.1 Nationella styrdokument

Skollagen (2010:800) innehåller bestämmelser om skolväsendet där förskolan ingår som en skolform. Enligt 1 kap. 8§ och 9§ har alla barn i förskolan rätt till en likvärdig utbildning oavsett var i landet de bor eller i vilken förskola de går. Förskolan ska ta hänsyn till barns olika förutsättningar och behov och anpassas till alla barn i förskolan.

Diskrimineringslagen (2008:567) innehåller bestämmelser om barns rätt till en trygg och stimulerande miljö fri från diskriminering och kränkande behandling. Förskolan ska aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter.

Läroplan för förskolan (Lpfö 18) beskriver förskolans värdegrund och uppdrag och innehåller mål och riktlinjer för arbetet i förskolan. Målen anger inriktningen på utbildningen i förskolan och därmed den förväntade kvalitetsutvecklingen i utbildningen samt hur denna bidrar till varje barns utveckling och lärande.

3.2 Lokala styrdokument

Förskolan Trollflöjten verksamhetsplan 2019/2020

4 Definitioner

Undervisning – Sådana målstyrda processer som under ledning av lärare eller förskollärare syftar till utveckling och lärande genom inhämtande av kunskaper och värden.

Utbildning – Den verksamhet inom vilken undervisning sker utifrån bestämda mål.

Skollagen 1 kap. 3 §

5 Metod

Beskrivningen av utbildningen utgår från kriterierna i en bedömningsmatris som baseras på skollagen (SFS 2010:800) kapitel 1-4, 6 och 8 och förskolans läroplan, Lpfö 18. Kriterierna inom respektive område återfinns i textutor under en del av rapportens rubriker. Såväl beskrivningen som bedömningen baseras på dokumentgranskning (se referenslista i slutet av rapporten), observationer av utbildningen och undervisningen, intervjuer med rektor och förskollärare samt analys av en enkät som besvarats av vårdnadshavare och pedagoger på förskolan. Barn- och utbildningsförvaltningen avgör om åtgärder behöver vidtas. Rapporten presenteras för barn- och utbildningsnämnden och publiceras på www.tyreso.se. Förskolans rektor har haft möjlighet att faktagranska innehållet i rapporten.

6 Senaste tillsyn och uppföljning

Den senaste ordinarie tillsynen av förskolan Trollflöjten genomfördes 2016. I tillsynen identifierades några områden att utveckla. Det handlade om delar av det systematiska kvalitetsarbetet och om planen mot kränkande behandling och diskriminering. Vid tillsynen hade verksamheten för låg andel förskollärare (9 procent) vilket var en brist (skollagen 2 kap. 13-14 §). Kvalitetsenheten gjorde en uppföljning 2017 som visade att förskolan hade vidtagit åtgärder för att komma tillrätta med påvisade utvecklingsområden samt bristen på förskollärare¹.

7 Utbildningens förutsättningar

Skollagen 2 kap 10 § Rektorn beslutar om sin enbets inre organisation och ansvarar för att fördela resurser inom enheten efter barnens [...] olika förutsättningar och behov. Rektorn fattar i övrigt de beslut och har det ansvar som framgår av särskilda föreskrifter i skollagen eller andra författningar.

7.1 Allmänt om förskolan

Förskolan Trollflöjten är en fristående förskola som drivs av Tyresö församling, Svenska kyrkan. Förskolan ligger i Trollbäckens kyrkas lokaler med separat ingång och egna gårdar. Förskolan har kristen profil med musikinriktning.

7.2 Förskolans organisation

På förskolan fanns vid tidpunkten för tillsynen totalt 45 barn på tre avdelningar.

Avdelningar	Antal barn	Antal pedagoger	Antal barn per pedagog
Maracas (1-4 år)	14	3	4,7
Trumman (1-4 år)	10	3	3,3
Gitarren (5 år)	21	3	7,0
Summa	45	9	

¹ Uppföljningsrapport tre fristående förskolor 2017, 2017-12-01, Dnr: 2017/KS 0328.

Resurser

På förskolan arbetar två förskollärare (2,00 heltidstjänster) och sju barnskötare (6,75 heltidstjänster) samt en barnskötare som är anställd som assistent till ett enskilt barn. Assistenten är inte inräknad i nyckeltalstabellen nedan. Förskolans rektor arbetar cirka 25 procent (0,25 heltidstjänster) av sin tjänst i barngrupp och är inräknad i tabellen. Tyresö församlings musikpedagog är anställd av förskolan till 20 procent (0,20 heltidstjänster) och är inräknad i tabellen.

På förskolan är ytterligare två förskollärare tillsvidareanställda. Den ena förskolläraren var föräldraledig under tillsynsperioden och den andra förskolläraren är långtidssjukskriven sedan flera år. En tillsvidareanställd barnskötare är ledig medan hen utbildar sig till förskollärare. Två utbildade barnskötare har långtidsvikariat.

Förskollärligitationer kunde visas upp för samtliga förskollärare, utom för den långtidssjukskrivna medarbetaren. Vid behov använder sig förskolan främst av vikarier som är kända av barn, vårdnadshavare och pedagoger. Församlingens vaktmästare är tillgänglig för förskolan.

Nyckeltal

	Förskolan Trollflöjten (november 2019)	Samtliga förskolor i Tyresö (2018)	Samtliga förskolor i Sverige (2018)
Antal barn på förskolan (1-5 år)	45	-	-
Antal pedagoger ² på förskolan, inklusive rektorn och musikpedagogen	11	-	-
Rektorns tid i barngrupp, i procent	ca 25 %		
Musikpedagogens tid i barngrupp, i procent	20 %		
Antal heltidstjänster ³ <i>Baserat på att rektorn är i barngrupp 25 %</i>	9,20	-	-
Antal heltidstjänster med förskollärligitation <i>Baserat på att rektorn är i barngrupp 25 %</i>	2,25	-	-
Andel heltidstjänster med förskollärligitation, i procent	25 %	27 %	40 %
Antal barn per heltidstjänst <i>Baserat på att rektorn är i barngrupp 25 %</i>	4,9	5,2	5,1
Antal barn per heltidstjänst med förskollärligitation <i>Baserat på att rektorn är i barngrupp 25 %</i>	20	20,4	12,9

Barn- och utbildningsförvaltningens statistik baseras på det faktiska antalet barn inskrivna på förskolan och antalet faktiska heltidstjänster vid tillsynen. Statistiken för samtliga förskolor i Tyresö kommun samt i riket totalt är insamlad av SCB på uppdrag av Skolverket (2018).

² Leg. förskollärare, barnskötare och övrig pedagogisk personal

³ I antalet heltidstjänster har antalet anställda som arbetar med barn (exklusive städ- och kökspersonal) räknats om till heltidstjänster med hjälp av tjänstgöringsgraden.

Huvudman

Skollagen 2 kap. 8 § Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av lagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar.

Huvudman för förskolan Trollflöjten är Tyresö församling, Svenska kyrkan. Förskolan är integrerad i församlingens organisation.

Rektor

Skollagen 2 kap. 9 § Det pedagogiska arbetet vid en förskole- eller skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas.

Skollagen 2 kap. 11 -12 § Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har pedagogisk insikt.

Förskolans rektor är legitimerad förskollärare. Hon arbetar med rektorsuppdraget cirka 75-50 procent av sin heltidstjänst och övrig tid som förskollärare i barngrupp. Rektorn berättade att hon inte är schemalagd för arbetet i barngrupp, utan stöttar arbetslagen där hon behövs för dagen. Hon upplever sig ha god kännedom om varje medarbetares styrkor och utmaningar, eftersom hon regelbundet möter medarbetarna i deras praktiska arbete och i olika samtalsforum. Medarbetarsamtal genomförs i grupp, arbetslagsvis. Möjlighet finns till enskilda medarbetarsamtal för dem som önskar. Medarbetarna är delaktiga i många beslut som tas på förskolan och delegeras ansvar utifrån intresse och erfarenhet. Vid samtal med rektorn framgår att hon har kunskap om och förståelse för en rektors ansvar.

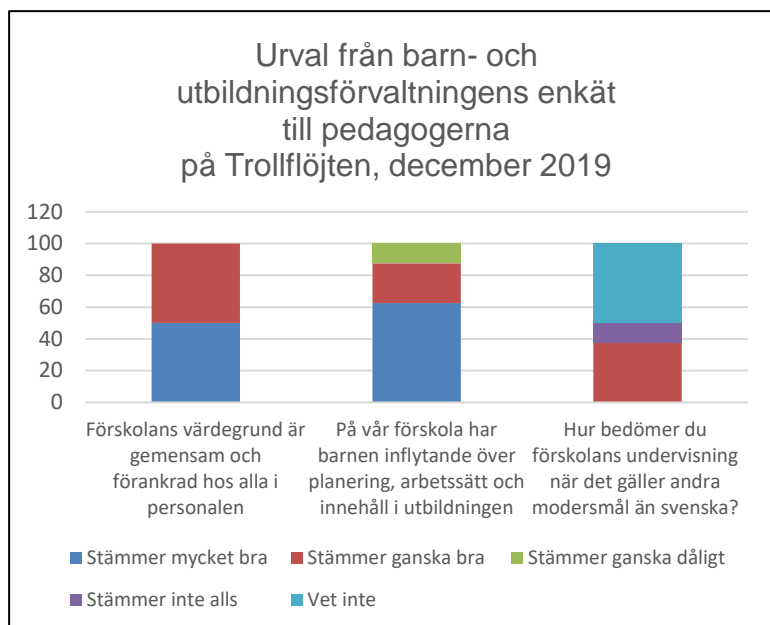
Förskollärare/Arbetslaget

Skollagen 2 kap. 13 § Endast den som har legitimation som förskollärare får bedriva undervisningen.

Riktlinjerna i Lpfö 18 anger uppdraget för var och en i arbetslaget, där förskollärare, barnskötare och annan personal kan ingå, att erbjuda varje barn en trygg omsorg samt främja alla barns utveckling och lärande. Förskollärare har enligt Lpfö 18 ett särskilt ansvar för att undervisningen bedrivs i enlighet med målen i läroplanen och att den syftar till barns utveckling och lärande genom inhämtande och utvecklande av kunskaper och värden.

Varje arbetslag leds av en legitimerad förskollärare. Vid samtal med förskollärarna framgår att de har stort engagemang för att utveckla förskolans utbildning och undervisning och förstår sitt särskilda ansvar. De anser att de får det stöd de behöver av rektorn för att kunna utföra sitt uppdrag.

Under den period en av förskollärarna är föräldraledig är en erfaren barnskötare utsedd till arbetslagsansvarig i en av grupperna. För att säkerställa att undervisningen genomförs under ledning av förskollärare genomför hon arbetslagsmöten och har planeringstid tillsammans med förskollärare. Hon deltar även i förskollärarnas gemensamma forum.

I samband med tillsynen erbjöd barn- och utbildningsförvaltningen pedagogerna att svara på en webbenkät om förskolans pedagogiska arbete. 89 procent av medarbetarna besvarade enkäten.

Pedagogerna bedömer att förskolans arbete generellt håller en hög, eller ganska hög, kvalitet men att delar av undervisningen kan utvecklas.

7.3 Öppettider – tillgänglighet utifrån vårdnadshavares behov

Förskolans öppettider är 06:30-17:30. Förskolan stänger 15:45 för APT en gång i månaden och för studiedagar vid fem tillfällen under året. Förskolan stänger tre veckor på sommaren. I förskolans riktlinjer delges vårdnadshavarna information om alternativ omsorg vid stängning. Om vårdnadshavare har behov av omsorg vid tidigare stängning ordnar förskolan med en vikarie. Vid behov av omsorg när förskolan har stängt köper förskolan plats på annan förskola.

7.4 Rutiner för klagomål

Enligt skollagen ska huvudmannen ha rutiner för att ta emot och utreda klagomål på utbildningen. Informationen om rutinerna ska vara skriftliga och tillgängliga, till exempel via en webbplats och genom mer riktad skriftlig eller muntlig information⁴. Informationen ska vara utformad så att alla som vill klaga förstår hur de ska gå till väga om de vill framföra synpunkter. Det finns interna rutiner på förskolan för hur synpunkter tas emot, utreds och återkopplas. Huvudmannens rutiner för klagomål är inte tillgängliga för barn, vårdnadshavare och andra.

7.5 Bedömning – Utbildningens förutsättningar

Förutsättningar finns till stora delar för att utbildningen som helhet ska kunna inriktas mot de nationella målen i förskolans styrdokument.

Förskolan behöver informera vårdnadshavare om rutinerna för klagomål (Skollagen 4 kap. 8 §).

⁴ Skolverkets allmänna råd med kommentarer: Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (2012).

8 Säkerhet, hälsa och måltid

Skollagen 2 kap. 35 § För utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Måluppfyllelse i förskolan – skolverkets allmänna råd. I begreppet omsorg ingår att barnen serveras varierade och näringsriktiga måltider. Huvudman och rektor bör säkerställa att det i förskolan serveras varierade och näringsriktiga måltider jämnt fördelade över dagen.

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit del av förskolans skriftliga rutiner för att säkerställa en hälsosam och säker miljö för alla barn. Här ingår bland annat rutiner för hygien, beredningsplan vid brand och rutiner vid sjukdom eller skador. Varje medarbetare tilldelas en verksamhetspärm som bland annat innehåller rutiner, handlingsplaner och policys. Rektorn ansvarar för att dokumenten revideras och varje medarbetare ansvarar för att aktuella dokument finns i pärmen.

Senast genomförda utbildning i brandsäkerhet för personalen.	maj 2016
Senaste brandövning	maj 2019
Senaste HLR-utbildning (genomförs med intervall på tre år)	november 2018
Senaste barnskyddsron (genomförs årligen)	oktober 2019
Rutiner finns för anmälningsplikt	Ja
Rutiner finns för tystnadsplikt och sekretess	Ja
Barnkonsekvensanalyser genomförs (görs årligen av Tyresö församling)	Ja
Registerutdrag finns för samtliga anställda	Ja

Förskolan serverar frukost, lunch och mellanmål. Lunchen levereras av ett cateringföretag. Frukost serveras vid två tillfällen under dagen. I förskolans riktlinjer anges att förskolan har förbud mot socker. Undantag görs, till exempel när förskolan firar traditioner.

8.1 Bedömning – Säkerhet, hälsa och måltid

Förskolan har ändamålsenliga rutiner för arbetet med säkerhet, hälsa och måltider.

9 Normer och värden

Förskolans värdegrundsuppdrag anges i skollagen och i förskolans läroplan, Lpfö 18.

Enligt Lpfö 18 ska utbildningen förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Förskolan ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barnen att efterhand omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk vardaglig handling i olika sammanhang.

Bedömningskriterier

- Det finns en gemensam och förankrad syn på förskolans värdegrund bland personalen
- Det finns ett respektfullt förhållningssätt mellan alla som möts på förskolan
- Utbildningen har ett demokratiskt klimat där barnen får möjlighet att känna samhörighet, utveckla ansvar och solidaritet som gynnar barnens lärande
- Förskolan inkluderar aktivt ett jämställdhetsperspektiv i undervisningen och utbildningen
- Barnens rätt till kroppslig och personlig integritet respekteras

9.1 Undervisning – Normer och värden

Förskolans uttalade värdegrund utgörs av nyckelorden JAG + DU = VI. Värdegrunden ska bidra till en lärandemiljö med trygghet och tilltro till den egna förmågan (JAG) där olikheter har ett värde (DU) och rättigheter står i fokus (VI). Förskolans värdegrund finns kommunicerad på förskolans webbsida, i verksamhetsplanen och på avdelningarna.

Vid observationerna hade pedagogerna genomgående ett lugnt, respektfullt och stöttande förhållningssätt till barnen. Pedagogerna förberedde barnen på nästkommande aktivitet. Barn från olika avdelningar möts i tvärgrupper. Det bidrar till att barnen får möjlighet att känna samhörighet.

Vid tillsynen kunde skillnader i arbetslagens och enskilda pedagogers strategier och arbetssätt observeras. Pedagogiska strategier som inte fungerade fullt ut påverkade lugnet i barngruppen negativt, till exempel i samlingar och övergångar mellan aktiviteter:

- I samlingar i mindre grupp hade pedagogerna möjlighet att visa lyhördhet och uppmärksamhet för det som barnen uttryckte. I samlingar i stor grupp fick barnen många tillsägelser. Pedagogernas tillsägelser speglades i barnens förhållningssätt till varandra.
- Barn- och utbildningsförvaltningen observerade pedagoger som ledde spontan undervisning som skapade nyfikenhet, intresse och lugn hos barnen i övergångarna, men också situationer när barnen inte fick den ledning de var i behov av och där det uppstod mindre konflikter mellan barnen.

Enligt Skolverket kan barns delaktighet i omsorgssituationer och i andra val som berör dem vara ett sätt att visa respekt för barnets integritet. Det kan handla om att förmedla till barnet varför omsorgen behöver genomföras⁵. Vid observationerna fanns tillfällen då pedagoger inte visade lyhördhet i dialogen med enskilda barn i samband med omsorgssituationer.

Barns kroppsliga gränser behöver respekteras och därför är det viktigt att det är barnets behov av kroppskontakt som får styra. Exempel fanns i undervisningen då barnen i en uppgift under en samling uppmanades att kramas. Flera barn uttryckte ovilja i situationen.

Jämställdhet i förskolan innebär enligt Skolverket att aktivt och medvetet främja alla barns lika rättigheter och möjligheter genom exempelvis ett normmedvetet förhållningssätt som omfattar hela utbildningen – allt ifrån det dagliga mötet mellan barn och vuxna, till arbetslagets gemensamma möten⁶. Personalens förhållningssätt, agerande och hur de talar om något påverkar barnens

⁵ skolverket.se/skolutveckling/inspiration-och-stod-i-arbetet/stod-i-arbetet/barns-integritet-i-forskolan

⁶ Normmedvetet förhållningssätt som stöd för likabehandling i förskolan, Skolverket (2018)

förståelse och respekt för de rättigheter och skyldigheter som finns i ett demokratiskt samhälle. Exempelvis kan språket som används ge uttryck för olika normer som finns i samhället. Vid observationerna fanns exempel på pedagoger som med ett normmedvetet förhållningssätt förde samtal med barnen kring olika sätt att leva och vara både i den planerade och spontana undervisningen. Vid några tillfällen observerade barn- och utbildningsförvaltningen att pedagoger använde värderande uttryck och lade fokus på prestationer hos barnen, vilket kan bidra till att förstärka barnens känsla av att inte duga som de är.

Skötrummet ligger i anslutning till den gemensamma hallen. Det är full insyn till skötrummet från hallen, vilket gör att de yngsta barnens rätt till kroppslig och personlig integritet inte respekteras i den dagliga omsorgen när pedagoger, vårdnadshavare och andra barn befinner sig i hallen.

9.2 Konfessionella inslag i utbildningen och undervisningen

Förskolan har kristen profil och det förekommer vissa konfessionella inslag på förskolan. Barnen deltar vid församlingens *kyrkestund* en gång i månaden och förskolans grupper sjunger kristna sånger vid förskolans traditioner samt vid måltider. Det finns vissa konfessionella inslag i de pedagogiska miljöerna. Det är tillåtet i en fristående förskola att ha konfessionella inslag i utbildningen, men inte i undervisningen. Deltagandet vid de konfessionella inslagen måste vara frivilligt. Det ska enligt Tyresö kommuns riktlinjer framgå i förskolans informationsmaterial.

9.3 Bedömning – Normer och värden

Förskolans arbete med normer och värden håller en relativt hög kvalitet

Förskolan behöver utveckla sina pedagogiska strategier och organisatoriska strukturer för att säkerställa att utbildningen har ett demokratiskt klimat.

Förskolan behöver utveckla arbetssätt som ger varje barn förutsättningar att utveckla medvetenhet om rätten till sin kroppsliga och personliga integritet.

Förskolan behöver säkerställa att de konfessionella inslagen är frivilliga och inte en del av undervisningen. Förskolan behöver informera om att deltagandet är frivilligt.

10 Omsorg, utveckling och lärande

I Lpfö 18 anges att utbildningen i förskolan ska bidra till att barnet utvecklar en förståelse för sig själv och sin omvärld. Utforskande, nyfikenhet och lust att leka och lära ska vara grunden för utbildningen, och den ska präglas av att omsorg, utveckling och lärande bildar en helhet. Utbildningen i förskolan ska ta sin utgångspunkt i läroplanen samt barnens behov, erfarenheter och det de visar intresse för. Flödet av barnens tankar och idéer ska tas tillvara för att skapa mångfald i lärandet.

Bedömningskriterier

- Barnen ges möjlighet att pröva olika arbetssätt och arbetsformer i undervisningen
- Det förekommer undervisning som syftar till att stimulera barnens utveckling och lärande inom samtliga målområden (språk och kommunikation, matematik, hållbar utveckling, naturvetenskap och teknik, hälsa, estetiska uttryckssätt och lek) i Lpfö18
- Barnen får möjlighet att använda digitala verktyg på ett sätt som gynnar deras utveckling och lärande

10.1 Undervisning – Omsorg, utveckling och lärande

Förskolans undervisning utgår från ett veckoschema. Barnen möts varje vecka i olika konstellationer baserat på ålder (tvärgrupper) eller avdelning. En stor del av undervisningen sker i helgrupp.

Pedagogerna berättade att avdelningarna delar upp sig i mindre grupper om det är möjligt, men att det kan vara svårt att genomföra i praktiken på grund av yttre faktorer, såsom möten för pedagogerna, eller personalfrånvaro. Avdelningarna samarbetar varje vecka för att frigöra tid för pedagogerna att mötas för reflektion och planering. Då samlas avdelningarna oftast utomhus på gården.

Förskolan har under året tema musik som utgångspunkt för undervisningen. Undervisningen har bland annat handlat om ljud, Lennart Hellsings sånger, spel på rytminstrument, rytmik, dans och musik från olika länder. Avdelningarna arbetade under tillsynsperioden med olika projekt.

Gitarren (5-åringar): högläsningssprojekt; *Maracas* (1-4 åringar): ”Här dansar Herr Gurka”;

Trumman (1-4 åringar): ”Bondgårdsdjur”.

Församlingens musikpedagog ansvarar för att medverka i förskolan med sång, musik och rytmik.

Pedagogerna berättade att delar av planeringen hade sin grund i barnens intressen och att barnen i projekten fått möjlighet att bland annat dansa, sjunga, använda sina sinnen och arbeta med språk och matematik. Dokumentation visade att grupperna även hade arbetat med naturvetenskap (experiment, lek med ficklampor, undersöka is och vatten), matematik (former), hälsa och rörelse (hinderbana) och estetiska uttrycksätt (måla, sjunga, dansa).

Ett av förskolans mål för året är att utveckla arbetet med digitalisering. Enligt Skolverket innebär digitaliseringen i förskolan att digitala verktyg (fysiska enheter eller digitala medier) och andra lärvraktyg behöver finnas sida vid sida⁷. På Trollflöjten finns en lärplatta på varje avdelning. De är inte tillgängliga i den pedagogiska miljön, utan tas fram av pedagogerna. Förskollärarna berättade att lärplattorna främst används för att söka information samt för bildvisning och reflektion tillsammans med barnen. Vid tillsynstillfället erbjöds barnen i projektgruppen för fyraåringar att prova digitala trummor i en musikapplikation.

Pedagogisk miljö - inomhus

Bedömningskriterium

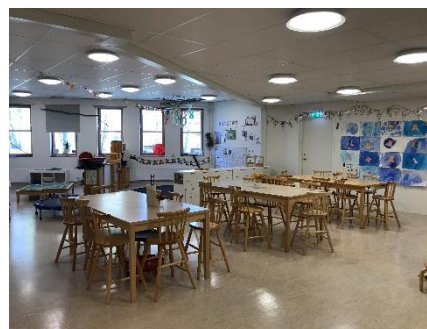
Den pedagogiska miljön inomhus är inspirerande, stimulerande, tillgänglig, utmanande och varierande och uppmuntrar till lek

⁷ skolverket.se/om-oss/var-verksamhet/skolverkets-prioriterade-omraden/digitalisering/forskolan

Avdelningarna med barn 1-4 år (Maracas och Trumman) har gemensam ingång på övre plan i Trollbäckens kyrkas lokaler. Avdelningen med femåringar (Gitarren) har lokaler på nedre plan, med egen ingång från förskolans baksida. Det finns en hiss mellan våningsplanen som kan användas vid behov. Viss del av förskolans undervisning (exempelvis musikstunden med församlingens musikpedagog) genomförs i kyrksalen.

Nedre plan

Avdelningen för femåringarna förfogar över ett större rum med kök och hall. Höga bord för måltider och andra aktiviteter har en framskjuten plats i lokalen.

I anslutning till avdelningen finns en lekhall och en ateljé. Tillgången för barnen till dessa rum varierar.

Enligt Skolverket påverkar rummen i förskolan människors relationer och ger signaler kring vilket beteende som förväntas, vilka aktiviteter, och vilka möten som är möjliga⁸. Rummen säger något om vilket värde de som vistas där har och hur viktiga olika aktiviteter är. Barn- och utbildningsförvaltningen noterade att det saknades omsorg om materialet och inredningen i vissa delar av den pedagogiska miljön.

Höga bord har en framskjuten plats i lokalen

Lokalens utformning medför utmaningar vad gäller exempelvis ljudmiljö, ljussättning och möjligheter till avskildhet. Observationerna visade att när undervisning eller lek pågick på flera ställen samtidigt i lokalen innebar det svårigheter för ett flertal av barnen att hålla fokus på det sammanhang som de deltog i.

Gitarren (5 år)
Lekmaterialet är tillgängligt och nåbart för barnen.
Barnen har viss tillgång till skapandematerial.
Barnen har tillgång till spel och pussel.
Det finns god tillgång till bygg- och konstruktionsmaterial i olika storlekar.
Det finns litteratur och plats avsedd för läsning
Det finns viss tillgång till musikinstrument
Barnen har viss tillgång till utklädningskläder, vilket kan bidra till att utveckla barnens fantasi och föreställningsförmåga
Viss dokumentation från undervisningen finns i barnens höjd.
Det finns få möjligheter till avskildhet för barnen

⁸ Förskolans och skolans värdegrund – förhållningssätt, verktyg och metoder (2011)

Övre plan

Material för skapande som är högt placerat

Avdelningarna för de yngre barnen har gemensam ingång och gemensam hall. Ett skötrum ligger i anslutning till hallen. Avdelningarna är placerade på vardera sidan av hallen och har motsvarande utformning: ett större rum för måltider och andra aktiviteter som sker vid bord, ett litet lektrum med fönster mot de andra lokalerna samt ett större lektrum som också används för vila.

I anslutning till avdelningarna finns ett större rum, som båda avdelningarna använder till tvärgruppsarbete och aktiviteter för de barn som inte sover på dagtid.

Trumman (1-4 år)	Maracas (1-4 år)
Lekmaterialet är till stora delar tillgängligt och nåbart för barnen.	
Material för skapande är placerat högt.	
Det finns god tillgång till bygg- och konstruktionsmaterial.	
En stor del av lek materialet signalerar bestämda användningsområden (kodat material) och kan bidra till att begränsa barnen i leken.	En stor del av lek materialet är föränderligt och formbart (exempelvis natur- och återvinningsmaterial) och kan bidra till att stimulera kreativa och utforskande lekar.
Musikinstrument finns tillgängliga för barnen.	Musikinstrument är inte tillgängliga för barnen.
Barnen har tillgång till utklädningskläder, vilket kan bidra till att utveckla barnens fantasi och föreställningsförmåga.	
Litteratur och platser avsedda för läsning finns på flera ställen i den pedagogiska miljön.	
Bilder för inspiration och/eller samtal finns tillgängligt i barnens höjd.	
Dokumentation från undervisningen finns i barnens höjd.	
Det finns goda möjligheter till avskildhet för barnen	

Pedagogisk miljö – utomhus

Bedömningskriterium

Den pedagogiska miljön utomhus är inspirerande, stimulerande, tillgänglig, utmanande och varierande och uppmuntrar till lek

Goda möjligheter till lek på gården

Förskolan har en större och en mindre gård. Den stora gården på framsidan av förskolan har ett stort antal fasta lekinstallationer såsom gungor, rutschkanor, sandlåda, klätterställningar och lekhus. Det finns platser för att kunna leka i avskildhet och möjligheter till skydd för solens strålar. Vid tillsynen fanns det ett bord uppställt med bygg- och konstruktionsmaterial.

Låga fönster i bullerplanket

Förskolans musik- inriktning finns representerad i utomhusmiljön med en ”musikvägg” där det finns möjlighet för barnen att spela olika rytm- instrument. Utomhusmiljön erbjuder många möjligheter till lek. Det saknas material på gården som barnen själva kan ta fram och använda för att utforska och undersöka.

Möjligheter för barnen att undersöka och prova rytminstrument

Gården nyttjas av samtliga avdelningar. Den mindre gården som ligger på baksidan av förskolan nyttjas främst av de äldsta barnen i mindre och större grupper. På den sida av gården som vetter mot tungt trafikerade Gudöbroleden finns ett högt bullerplank. Det finns möjlighet för barnen att titta på trafiken genom plexiglasfönster i deras höjd. Under observationerna utomhus fördelade sig barnen över gården och pedagogerna befann sig oftast i barnens närhet. Observationerna visade även exempel på pedagoger som samtalande med varandra i grupper under längre stunder.

10.2 Särskilt stöd

Skollagen 8 kap. 9 § Barn som av fysiska, psykiska eller andra skäl behöver särskilt stöd i sin utveckling ska ges det stöd som deras speciella behov kräver.

Det finns en handlingsplan som beskriver arbetsgången för arbetet med barn i behov av särskilt stöd. Om ett behov uppmärksammas ska arbetslaget börja med att diskutera pedagogiska strategier som kan stötta barnet i utbildningen och undervisningen. Om arbetslaget inte ser effekter av de förändrade strategierna ska arbetslaget ta kontakt med vårdnadshavare. Om behovet finns kvar kontaktas rektor som utarbetar en handlingsplan i samråd med arbetslaget och eventuellt en specialpedagog eller logoped. I förskolans handlingsplan finns en rutin för övergång mellan förskola och förskoleklass för barn i behov av särskilt stöd.

10.3 Modersmål

Lpfö 18 Barn med annat modersmål än svenska ska ges möjlighet att utveckla både det svenska språket och sitt modersmål.

Det finns en handlingsplan för arbetet med annat modersmål än svenska. Handlingsplanen beskriver det förhållningssätt och de arbetsätt som ska råda i det dagliga arbetet på förskolan, till exempel att ställa frågor och visa intresse och nyfikenhet för barnets modersmål och kultur, använda barnets familj som resurs, använda musik från olika länder i undervisningen och låta modersmålen vara synliga i den pedagogiska miljön genom litteratur och bilder. Fyra procent av barnen på förskolan har annat modersmål än svenska.

10.4 Bedömning – Omsorg, utveckling och lärande

Den pedagogiska miljön inomhus behöver utvecklas så att barnens möjligheter till ro att hitta på lekar, experimentera och uppleva ökar och så att deras uppmärksamhet hålls kvar.

Den pedagogiska miljön utomhus är i relativt stor utsträckning inspirerande och lockar till lek, men behöver utvecklas så att barnen får ökade möjligheter att utforska sin omvärld.

Förskolan behöver utveckla arbetet med digitala verktyg på ett sätt som stimulerar barnens utveckling och lärande

11 Barns delaktighet och inflytande

Lpfö 18 Barn har rätt till delaktighet och inflytande. De behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för ska ligga till grund för utformningen av miljön och planeringen av utbildningen.

Bedömningskriterier

- Det finns arbetssätt som tar tillvara barnens egna erfarenheter, behov och det de visar intresse för
- Barnen får möjlighet att påverka sin egen situation i förskolan
- Barnen har inflytande över planering, arbetssätt och innehåll i utbildningen och undervisningen
- Barnen får möjlighet att ta ansvar för sina egna handlingar och för miljön i förskolan
- Utformningen av den pedagogiska miljön utgår från de behov och intressen som barnen själva på olika sätt ger uttryck för.

11.1 Undervisning – Barns delaktighet och inflytande

Observationerna och intervjuerna vid tillsynen visade att det finns viss valfrihet för barnen när det gäller aktiviteter och lek, genom att materialet är tillgängligt i de pedagogiska miljöerna. Det bidrar därmed till att barnen har möjlighet att påverka sin situation. Observationerna visade också att barnen visste var materialet fanns placerat och på så sätt hade möjlighet att ta ansvar för materialet och miljön.

På en av avdelningarna fanns i den pedagogiska dokumentationen exempel på hur barnen har varit delaktiga i utformningen av miljön. Observationerna visade att pedagogerna lyssnade in barnen och försökte tillgodose deras önskemål. En samling observerades där barnen fick rösta utifrån förutsättningar som pedagogerna hade bestämt.

Pedagogerna berättade att de strävar efter att ta till vara barnens intressen i planeringen av undervisningen. Kvalitetens enkät till pedagogerna visar att arbetssätten när det gäller att ge barnen inflytande över planering, arbetssätt och innehåll i utbildningen och undervisningen kan förbättras.

Måltiderna för de yngre barnen serveras vid borden. Barnen kan själva påverka mängden mat och ta grönsaker själva. De äldre barnen tar själva mat vid en buffé som dukats upp. De äldre barnen deltog i förberedelser inför lunchen, genom att de fick hjälpa till att duka borden, förbereda buffébordet, samt bjuda kamraterna till bords.

11.2 Bedömning – Barns delaktighet och inflytande

Barnen har i relativt stor utsträckning möjlighet till inflytande och delaktighet

12 Förskola och hem

Skollagen 8 kap 11 § Personalen ska föra fortlöpande samtal med barnets vårdnadshavare om barnets utveckling. Minst en gång varje år ska personalen och barnets vårdnadshavare därutöver genomföra ett samtal om barnets utveckling och lärande (utvecklingssamtal). Förskollärare har det övergripande ansvaret för utvecklingssamtalet.

Lpfö18 Förskolan ska samarbeta med hemmen för att ge barnen möjlighet att utvecklas efter sina förutsättningar. Förskolan ska tydliggöra för barnen och barnens vårdnadshavare vilka mål utbildningen har. Detta är en förutsättning för deras möjlighet till inflytande och förståelse för förskolans uppdrag. Det är viktigt att alla som ingår i arbetslaget har förmåga att förstå och samspela med barnen och att skapa tillitsfulla relationer med hemmen, så att förskoletiden blir positiv för barnen.

Bedömningskriterier

- Det finns ett fungerande upplägg för barns introduktion till förskolan
- Personalen för fortlöpande samtal med vårdnadshavarna kring barnets utveckling och lärande
- Förskolan erbjuder vårdnadshavarna minst ett utvecklingssamtal per år för sitt/sina barn
- Vårdnadshavare ges möjligheter att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen
- Det finns rutiner för hur vårdnadshavare ska ges möjligheter att delta i kvalitetsarbetet

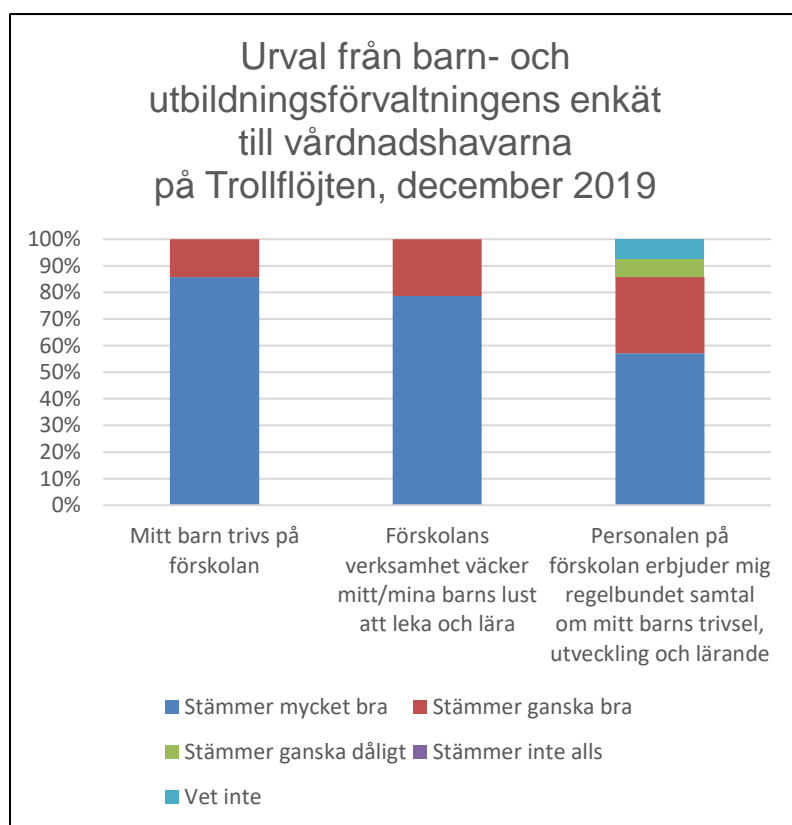
Förskolan tillämpar så kallad tredagarsinskolning där barn och vårdnadshavare tillsammans deltar i utbildningen under tre dagar, innan barnet börjar vara på förskolan på egen hand. Upplägget och omfattningen utgår från barnets behov. En tid efter introduktionen blir vårdnadshavarna erbjudna ett uppföljningssamtal.

Vårdnadshavarna informeras om avdelningarnas arbete genom muntlig dialog, dokumentation på förskolans väggar samt i det digitala kommunikationsverktyget Tyra, där pedagogerna beskriver aktiviteter på grupp- och individnivå. Förskollärarna berättade att de upplever att kommunikationen mellan vårdnadshavarna och förskolan är mycket god. Förskollärare och barnskötare genomför utvecklingssamtal för barnen tillsammans med vårdnadshavarna en gång per år och oftare vid behov. Förskollärare och barnskötare planerar och förbereder samtalen tillsammans.

Förskolan bjuder in till föräldramöte en gång per år. Två gånger årligen erbjuds samtliga vårdnadshavare att delta i föräldraforum (samverkansmöte) där ämnen diskuteras utifrån en agenda som formulerats av förskolan. Rektorn och en förskollärare deltar. Andra forum för samverkan är till exempel drop-in-fika, sommarfest och luciafirande. Kalendarium för nästkommande termin skickas i god tid via Tyra till vårdnadshavarna. Barn- och utbildningsförvaltningen noterar att förskolans skyldighet att erbjuda alternativ omsorg inte är tydlig i kalendariet.

De lokala riktlinjerna (Riktlinjer för förskolan Trollflöjten) bygger på skollagen, Lpfö18, Tyresö kommuns riktlinjer för förskolan samt förskolans egna ställningstaganden. Riktlinjerna beskriver skyldigheter och rättigheter för vårdnadshavarna och finns att hämta på förskolans webbsida⁹.

I samband med tillsynen erbjöd barn- och utbildningsförvaltningen vårdnadshavarna att svara på en webbenkät om sin upplevelse av förskolan. Cirka 35 procent av vårdnadshavarna har svarat. Resultatet visar att de är nöjda i allmänhet, att de upplever att deras barn trivs och att de kan rekommendera förskolan. Resultatet visar också att det över lag finns fungerande former för föräldrasamverkan, men att alla vårdnadshavare inte är nöjda med de regelbundna samtal som erbjuds om barnets trivsel, utveckling och lärande (till exempel vid lämning och hämtning).

Resultatet från den senaste kommungemensamma enkäten (våren 2019) som vårdnadshavarna årligen får möjlighet att delta i visade liknande resultat.

Den besvarades av 92 procent av vårdnadshavarna och visade att de generellt är nöjda med utbildningen på förskolan Trollflöjten. 96 procent svarade att deras barn verkar trivas på förskolan och att de upplever att deras barn är tryggt. Något lägre resultat hade frågor som handlade om undervisning.

12.1 Synpunkter från medborgare (vårdnadshavare eller andra)

I kommunens synpunktshantering finns sedan ett år tillbaka inga synpunkter registrerade som har koppling till säkerhet, pedagogisk miljö eller bemötande från personal på förskolan.

12.2 Bedömning – Förskola och hem

Det finns i stora delar fungerande former för samverkan mellan förskola och hem.

⁹ www.tyresoforsamling.se/kyrkans-forskola/

13 Övergång och samverkan

Lpfö 18 Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Bedömningskriterium

Det finns rutiner för samverkan och övergång mellan förskola och förskoleklass, skola och fritidshem

Våren 2019 hade förskolan samarbete med sju skolor. Skolornas rutiner skiljer sig åt och förskolans rektor uttryckte i intervjun ett önskemål om enhetliga rutiner och dokument för de kommunala skolorna, för att underlätta i planering och genomförande. Rektorn berättade att skolorna oftast står för initiativet till dialogen kring övergången mellan förskolan och skolan.

Förskolan erbjuder vårdnadshavarna samtal inför deras barns övergång till skolan. I samtalet för förskola och vårdnadshavare dialog kring vilka uppgifter om barnet som får och/eller bör lämnas vidare muntligen till pedagogerna i förskoleklassen.

13.1 Bedömning – Övergång och samverkan

Förskolan följer kommunens riktlinjer för övergången till förskoleklass.

14 Uppföljning, utvärdering och utveckling

Huvudmannanivå

Skollagen 4 kap. 3 § Varje huvudman inom skolväsendet ska på huvudmannanivå systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen.

Enbetsnivå

Skollagen 4 kap. 4 § Kvalitetsarbetet på enbetsnivå ska genomföras under medverkan av lärare, förskollärare, övrig personal och elever. Barn i förskolan, deras vårdnadshavare och elevernas vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta i arbetet. Rektorn ansvarar för att kvalitetsarbete vid enbeten genomförs enligt första och andra styckena.

14.1 Uppföljning, utvärdering och utveckling på huvudmannans och enhetsnivå

Bedömningskriterier

- Det finns rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten
- Personalen medverkar i det systematiska kvalitetsarbetet
- Rektorn har ett särskilt ansvar att inkludera arbetet med jämställdhet i det systematiska kvalitetsarbetet
- Dokumentation och analyser används kontinuerligt för att utveckla utbildningen och undervisningen
- Personalen har möjlighet att använda ändamålsenliga former för uppföljning och analys av utbildningen

I förskolans årshjul framgår när olika delar i det systematiska kvalitetsarbetet ska genomföras. Där är också angivet när traditioner och föräldrasamverkan ska genomföras. I förskolans verksamhetsplan finns skriftliga rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enhetsnivå. Verksamhetsplanen beskriver förskolans prioriterade läroplansmål samt hur förskolan ska arbeta för att nå målen. Verksamhetsplanen ligger till grund för förskolans uppföljning och utvärdering. Med verksamhetsplanen som grund formulerar respektive arbetslag en pedagogisk planering som kan gälla en termin eller hela verksamhetsåret. Som komplement i uppföljningen av utbildningen, använder förskolan Skolverkets verktyg BRUK¹⁰ (för självskattning av måluppfyllelsen i relation till de nationella styrdokumenterna) vid sex tillfällen under verksamhetsåret.

APT (arbetsplatsträffar) Samtliga pedagoger och rektorn 3 timmar/månad	<ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning av förskolans mål - Pedagogiska diskussioner och reflektioner - Organisatoriska frågor - Kompetensutveckling - Teambyggande aktiviteter
Utvecklingsgrupp Förskollärarna och rektorn 1,5 timme/vecka	<ul style="list-style-type: none"> - Pedagogiska frågor utifrån förskolans nuläge - Referensgrupp för rektorn i pågående utvecklingsarbete
Förskollärares ansvar i undervisningen Förskollärarna 1,5 timme/vecka	<ul style="list-style-type: none"> - Enskild eller gemensam planeringstid för möjlighet att följa upp och planera, utifrån förskollärarnas särskilda ansvar i undervisningen.
Planeringstid arbetslag Samtliga pedagoger 1,5 timme/varannan vecka	<ul style="list-style-type: none"> - Uppföljning av vissa delar i det systematiska kvalitetsarbetet, utifrån en gemensam agenda - Uppföljning av undervisningen, i ett reflektionsprotokoll.
Planeringstid pedagoger Samtliga pedagoger 1,5 timme/vecka	<ul style="list-style-type: none"> - Planerings- och reflektionstid parvis utifrån projektgrupper - Planerings- och reflektionstid enskilt

¹⁰ skolverket.se/skolutveckling/leda-och-organisera-skolan/systematiskt-kvalitetsarbete-i-skola-och-forskola/bruk---verktyg-for-sjalvskattning

Rektorn berättade att pedagogerna dokumenterar gruppens lärprocesser på olika sätt (tankekartor, foton, film, anteckningar) som underlag inför arbetslagets uppföljning. I dokumentationen på enhets- och arbetslagsnivå som barn- och utbildningsförvaltningen har tagit del av saknas analyser av förskolans resultat genomgående.

Det finns inget i de skriftliga dokumenten som beskriver hur arbetet med jämställdhet inkluderas kontinuerligt i det systematiska kvalitetsarbetet.

14.2 Dokumentation, uppföljning och analys av varje barns utveckling och lärande

Lpfö 18 För att stödja och utmana barn i deras lärande behövs kunskap om varje barns erfarenheter, kunskaper och delaktighet samt inflytande över och intresse för de olika målområdena. Det behövs också kunskap om hur barns utforskande, frågor, erfarenheter och engagemang tas tillvara i verksamheten, hur deras kunskaper förändras samt när de upplever verksamheten som intressant, rolig och meningsfull.

Lpfö 18 Arbetslaget ska kontinuerligt och systematiskt följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande för att göra det möjligt att följa barns förändrade kunskaper samt utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål

Bedömningskriterier

- Barns lärprocesser dokumenteras och analyseras kontinuerligt
- Det finns rutiner för hur barnen ska ges möjligheter att delta i kvalitetsarbetet utifrån ålder och mognad

På samtliga avdelningar fanns vid tillsynsbesöket bilder på barns aktiviteter uppsatta på väggen. I hallen för barn 1-4 år fanns vid tillsynsbesöket en gruppdokumentation för en av tvärgrupperna i barnens nivå, där pedagogerna hade beskrivit en gemensam skapande aktivitet och noterat barnens reflektioner kring dokumentationen. Rektorn berättade att pedagogerna reflekterar med hjälp av foton på lärplattan tillsammans med barnen innan bilderna sorteras in i barnens portfoliomappar i Tyra, och/eller används i en verksamhetslogg för hela gruppen. Bilderna i Tyra används främst för kommunikation med vårdnadshavare, och för att ge vårdnadshavare och barn möjligheter att samtala i hemmet utifrån bilderna. Barnen har inte tillgång till sina personliga bilder utan en vuxens hjälp.

Rektorn berättade att pedagogerna filmar barnen i undervisningen och använder det filmade materialet som underlag vid arbetslagens planeringstid. Det framgår inte i samtal, dokument eller vid observationer om det finns en rutin för barnens delaktighet i kvalitetsarbetet, om det är likvärdigt på alla avdelningar, och hur varje enskilt barn ges möjlighet att reflektera över sitt eget lärande.

Rektorn berättade att varje barns utveckling och lärande dokumenteras i högre grad inför utvecklings- samtalen. Förskollärarna berättade att enskilda barns utveckling och lärande lyfts kontinuerligt vid så kallade barnkonferenser. Det framgår inte hur varje barns utveckling och lärande dokumenteras och följs upp vid dessa möten eller hur förskolan följer, dokumenterar och analyserar varje barns förändrade kunnande.

14.3 Kompetensutveckling

Lpfö 18 Rektor ansvarar för att förskollärare, barnskötare och övrig personal får den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter och kontinuerligt ges möjligheter att dela med sig av sin kunskap och att lära av varandra för att utveckla utbildningen.

Bedömningskriterium

Förskollärare, barnskötare och övrig personal erbjuds den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina uppgifter

Förskolan erbjuder samtliga pedagoger regelbunden fortbildning för att kunna bidra till att utveckla kvaliteten i utbildningen. Rektorn berättade att hon strävar efter att flera pedagoger ska ha möjlighet att delta vid samma utbildningstillfälle, då hon upplever att detta ger större effekt i utvecklingsarbetet. Ett av förskolans fokusområden är att utveckla arbetet med digitalisering. Hela personalgruppen har därför deltagit vid en utbildningsdag om förskolans digitalisering. Förskolan arbetar också med att utveckla sin musikprofil och pedagogerna får i detta arbete handledning av församlingens musikpedagog. Förskollärarna kommer under våren 2020 att delta i en konferens kring ”Hållbar förskola”.

14.4 Plan mot diskriminering och kränkande behandling

Skollagen 6 kap. 8 § Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Diskrimineringslagen (2008:567) 3 kap. 1 § Aktiva åtgärder är ett förebyggande och främjande arbete för att inom en verksamhet motverka diskriminering och på annat sätt verka för lika rättigheter och möjligheter [...]

Bedömningskriterium

Rektorn har särskilt ansvar för att förskolans arbete med aktiva åtgärder mot diskriminering och kränkande behandling genomförs och dokumenteras fortlöpande

På förskolan finns en plan mot diskriminering och kränkande behandling upprättad. Planen som revideras årligen innehåller beskrivning av hur risker i utbildningen ska upptäckas och kartläggas; hur barn, pedagoger och vårdnadshavare ska göras delaktiga; främjande och förebyggande aktiva åtgärder; ansvarsfördelning samt en tidsplan för uppföljning och utvärdering. I planen finns skriftliga rutiner

för utredning och åtgärder om barn kränks av andra barn eller om barn kränks av medarbetare. Uppföljning av plan mot diskriminering och kränkande behandling genomförs kontinuerligt på arbetslagens möten, samt gemensamt på förskolans studiedagar vid terminsslut.

Planen lyfts på föräldramöten och i samband med inskolning och publiceras i det digitala kommunikationsverktyget Tyra samt på förskolans webbsida. Nyanställd personal informeras om arbetet vid introduktionen.

14.5 Bedömning – Uppföljning, utvärdering och utveckling

Det finns till stora delar rutiner för hur kvalitetsarbetet ska bedrivas på enheten

Personalen medverkar i hög grad i det systematiska kvalitetsarbetet

Förskollärare, barnskötare och övrig personal erbjuds i stor utsträckning den kompetensutveckling som krävs för att de professionellt ska kunna utföra sina arbetsuppgifter.

Förskolan har ett systematiskt förebyggande och främjande arbete mot diskriminering och kränkande behandling

Förskolans kvalitetsarbete behöver utvecklas så att analyser utgör grunden för det praktiska utvecklingsarbetet

Förskolans arbete med att följa, dokumentera och analysera varje barns utveckling och lärande behöver utvecklas, så att det blir möjligt att utvärdera hur förskolan tillgodoser barnens möjligheter att utvecklas och lära i enlighet med läroplanens mål.

Förskolan behöver utveckla arbetsprocesser som leder till att varje barn får ökade möjlighet att vara delaktiga i utvärderingen av utbildningen och undervisningen och att reflektera över sitt eget lärande.

15 Referenslista

Barn- och utbildningsförvaltningen har tagit del av följande dokument från förskolan

Agenda för arbetslagsmöte

Exempel på ett brev till vårdnadshavarna från rektor.

Förskolan Trollflöjten Verksamhetsplan (inklusive årshjul för Trollflöjtens systematiska kvalitetsarbete) 2019/2020

Förskolan Trollflöjtens likabehandlingsplan 2019/2020. Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

Förskolan Trollflöjtens utvärdering 2018-2019 (maj 2019)

Förslag på samtalsfrågor till utvecklingssamtal

Gruppdokumentation i det digitala kommunikationsverktyget Tyra

Handlingsplan annat modersmål än svenska (reviderad 190904)

Handlingsplan för barn i behov av särskilt stöd (reviderad 190904)

Lotusdiagram över möjliga aktiviteter i undervisningen, kring tema/projekt musik

Reflektionsprotokoll från avdelning (191010)

Riktlinjer för förskolan Trollflöjten (gäller från 1 augusti 2017)

Skriftliga rutiner för synpunktshantering

Barn- och utbildningsförvaltningen har använt följande dokument som referens vid tillsynen

Bra måltider i förskolan, Livsmedelsverket (2016)

Normmedvetet förhållningssätt som stöd för likabehandling i förskolan, Skolverket (2018)

Regeringens proposition 2009/10:165: Den nya skollagen – för kunskap, valfrihet och trygghet (2009)

Riktlinjer för godkännande av enskild huvudman att bedriva förskola, fritidshem och annan pedagogisk omsorg i Tyresö kommun, Barn och utbildningsnämnden (Dnr 019/BUN 0034)

Skolverkets allmänna råd: Måluppfyllelse i förskolan (2017)

Skolverkets allmänna råd: Systematiskt kvalitetsarbete – för skolväsendet (2012)